

Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi kansaneläkelain muuttamisesta sekä laiksi vuodelta 1986 suoritettavasta sairausvakuutusmaksusta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan, että vuonna 1986 yksityisen yritystoiminnan piiriin kuuluvalta työnantajalta perittäisiin kansaneläkemaksua yrityksen pääomavaltaisuudesta riippuen joko 4,45, 5,40 tai 5,95 % ennakkoperinnän alaisen palkan määrästä. Yksityisen työnantajan sairausvakuutusmaksun suuruus olisi ehdotuksen mukaan 1,45 %.

Työttömyysturvauudistuksen seurauksena kuntien ja kirkon tästä uudistuksesta saamat ylimääräiset verotulot palautettaisiin työttömyysturvan rahoitukseen perimällä edelleenkin julkiselta sektorilta korotettua työnantajan maksua. Julkisoikeudellisen työnantajan kansaneläkemaksu olisi 5,95 %, kuitenkin siten, että valtiolta ja sen laitokselta, Ahvenanmaan maakunnalta sekä kunnalliselta liikelaitokselta maksua perittäisiin 4,95 %. Vastaavasti julkisoikeudellisen työnantajan sairausvakuutusmaksu olisi 3,45 % valtion ja sen laitoksen sekä muiden edellä samassa yhteydessä mainittujen työnantajien maksun ollessa 2,45 %.

Vuodeksi 1986 vakuutetun sairausvakuutusmaksu esitetään vahvistettavaksi 1,70 penniksi veroäyriältä ja vakuutetun kansaneläkevakuutusmaksu 1,80 penniksi veroäyriältä.

Edellä mainittuun uudistukseen liittyen esitetään myös, että kunnan osuutena kansaneläkelain mukaisten lisäosien rahoitukseen perittäisiin 0,93 penniä veroäyriältä kunnan säännönmukaisessa verotuksessa saamien veroäyrien yhteismäärästä. Samalla muutettaisiin kansaneläkerahaston vähimmäismäärää koskevaa säännöstä siten, että rahaston olisi oltava kalenterivuoden päättyessä vähintään 6 % kansaneläkevakuutuksen vuotuisista kokonaiskustannuksista. Valtio tulisi takamaan kansaneläkelaitoksen maksuvalmiuden siten, että valtio suorittaisi kansaneläkerahastoon sellaisen määrän varoja, että maksuvalmius olisi kunakin ajankohtana riittävästi turvattu. Edellä mainittuja toimenpiteitä koskevat lainmuutokset on tarkoitus saattaa voimaan 1 päivästä tammiukuuta 1986 lukien.

Esitys liittyy valtion vuoden 1986 tulo- ja menoarvioesitykseen.

PERUSTELUT

1. Nykyinen tilanne ja ehdotetut muutokset

1.1. Työnantajan kansaneläkemaksu

Kansaneläkelain 3 §:n 2 momentin (956/72 ja 307/82) mukaan työnantajan kansaneläkemaksua peritään hänen liiketoimintansa pääomavaltai-

suudesta riippuen joko 4,25, 4,75 tai 5,25 % työntekijälle suoritetun ennakkoperinnän alaisen palkan määrästä. Kansaneläkemaksua on kuitenkin peritty useina vuosina työnantajan toiminnan pääomavaltaisuudesta riippuen 4,625, 5,125 tai 5,625 % aina vuoden 1982 huhtikuun loppuun saakka (802/81). Kustannuspaineiden ja välillisten työvoimakustannusten alentamiseksi

katsottiin 19 helmikuuta 1982 päivätyssä hallitusohjelmassa siinä tarkemmin mainitulla tavalla tarpeelliseksi alentaa yrityksiin kohdistuvaa työnantajan sosiaaliturvamaksua vuoden 1982 loppuun. Tämän mukaisesti alennettiin yksityisen yritystoiminnan työnantajan kansaneläkemaksua yrityksen pääomavaltaisuudesta riippuen joko 4,10, 5,05 tai 5,60 %:ksi ennakkoperinnän alaisen palkan määrästä 1 päivästä toukokuuta 1982 lukien saman vuoden loppuun (308/82). Julkisen tahon maksua perittiin samasta ajankohdasta 4,60 %. Julkisen tahon maksuluokkaan katsottiin kuuluvan valtion ja sen laitoksen, kunnan, kuntainliiton, evankelis-luterilaisen kirkon, sen seurakunnan ja seurakuntainliiton, ortodoksisen kirkkokunnan ja sen seurakunnan sekä Ahvenanmaan maakunnan. Kansaneläkejärjestelmän kokonaisuudistuksen turvaamiseksi muutettiin samalla kansaneläkelain 59 §:ää (307/82) siten, että kansaneläkerahastosta puuttuva osa suoritetaan valtion varoista. Vuodeksi 1983 työnantajan kansaneläkemaksu vahvistettiin samansuuruiseksi kuin se oli loppuvuonna 1982 (1082/82). Vuonna 1984 työnantajan kansaneläkemaksua perittiin yksityisen yritystoiminnan piiriin kuuluvalla työnantajalta joko 4,20, 5,15 tai 5,70 % palkoista riippuen yrityksen pääomavaltaisuudesta ja julkisen tahon maksua perittiin 4,70 % (1125/83).

Vuonna 1985 otettiin työnantajan sosiaaliturvamaksun suuruutta määrätessä huomioon saman vuoden alusta toteutunut työttömyysturvauudistus. Työttömyysturvaetuuksien veronalaistamisen seurauksena julkisoikeudellisten työnantajien ylimääräinen verotulojen kasvu haluttiin palauttaa työttömyysturvan rahoitukseen. Tämän vuoksi kunnalta ja kuntainliitolta, evankelis-luterilaiselta kirkolta, sen seurakunnalta ja seurakuntainliitolta sekä ortodoksiselta kirkkokunnalta ja sen seurakunnalta kansaneläkemaksua perittiin 6,20 % palkoista (1016/85). Valtiolta ja sen laitokselta, Ahvenanmaan maakunnalta ja kunnalliselta liikelaitokselta kansaneläkemaksua perittiin 4,70 % (1016/84). Sen sijaan yksityisen työnantajan kansaneläkemaksu vahvistettiin yrityksen pääomavaltaisuudesta riippuen joko 4,20, 5,15 tai 5,70 %:ksi palkoista (1014/84).

1.2. Työnantajan sairausvakuutusmaksu

Työnantajan sosiaaliturvamaksusta annetun lain 1 §:n (613/78) mukaan työnantaja on vel-

vollinen suorittamaan kansaneläkelaitokselle työnantajan sairausvakuutusmaksua 1,50 % maksamiensa ennakkoperinnän alaisen palkan määrästä. Sosiaalivakuutusetuuksien verotusta koskevan ratkaisun yhteydessä päätettiin (hall.es. 54/1981 vp.) sairausvakuutusmaksua peräi kuitenkin lähivuosina 2,35 % palkoista. Alkuvuodesta 1982 maksua on peritty myös mainitun suuruisena (479/81). Edellä mainitun hallitusohjelman tavoitteiden mukaisesti alennettiin yksityiseltä yritystoiminnalta perittävää sairausvakuutusmaksua 1 päivästä toukokuuta 1982 lukien saman vuoden loppuun 1,90 %:iin ennakkoperinnän alaisen palkan määrästä (309/82). Julkisen tahon maksu säilyi sanottuna aikana 2,35 %:ina. Vuonna 1983 yksityisen yritystoiminnan työnantajan sairausvakuutusmaksua on peritty 1,35 % palkoista julkisen tahon maksun ollessa 2,35 % (1082/82). Vuodelta 1984 työnantajan sairausvakuutusmaksua perittiin 1,45 % ennakkoperinnän alaisista palkoista julkisen tahon maksun ollessa 2,45 % (1125/83).

Vuoden 1985 alusta myös sairausvakuutusmaksun suuruuteen vaikutti aikaisemmin mainittu työttömyysturvaetuuksien veronalaistaminen. Yksityisen yritystoiminnan sairausvakuutusmaksu pysytettiin vuoden 1984 tasolla eli 1,45 %:ina palkoista (1014/84). Sen sijaan valtion ja sen laitoksen, Ahvenanmaan maakunnan ja kunnallisen liikelaitoksen sairausvakuutusmaksu vahvistettiin 2,45 %:ksi ja muun julkisoikeudellisen työnantajan 4,00 %:ksi (1016/84) palkoista.

1.3. Työnantajan sosiaaliturvamaksun suuruus vuonna 1986

Kysymys työnantajan sosiaaliturvamaksun suuruudesta ja kohtaannosta on viime vuosina ollut useasti esillä. Muun muassa mahdollisuutta korvata palkkaperusteisia sosiaaliturvamaksuja muulla perusteella kannettavilla sosiaaliturvan rahoituksen turvaavilla rahoitustavoilla on tutkittu (komiteanmietintö 1983:13). Komiteanmietinnöstä hankituissa lausunnoissa on katsottu, että asia vaatii vielä selvittämistä. Hallitusohjelmassa on rahanarvon heikkenemisen estämiseksi ja kilpailukyyn turvaamiseksi asetettu tavoitteeksi työnantajan sosiaaliturvamaksujen nousun estäminen.

Työttömyysturvaetuuksien veronalaistamisesta seuraava veronsaajien tulon kasvu on otettu huomioon työttömyysturvan rahoituksessa. Tämän vuoksi todettiin hallituksen esityksessä työttö-

myysturvalaiksi (hall. es. 38/1984 vp.), että lisääntyneet verotulot on tarkoitus ohjata takaisin etuuskien rahoitukseen. Rahoitusvaihtoehtoja selvitetessä pidetään lähtökohtana sitä, että kuntien ja kirkon saamat ylimääräiset verotulot palautetaan kokonaisuudessaan työttömyysturvan rahoitukseen. Vuoden 1985 osalta tämä toteutettiin edellä mainitulla julkisen sektorin sosiaaliturvamaksun korotuksella.

Eduskunnan vastauksessa hallituksen esitykseen laiksi vuodelta 1985 suoritettavasta julkisoidellisen työnantajan kansaneläke- ja sairausvakuutusmaksusta edellytettiin hallituksen antavan kevälistuntokauden 1985 kuluessa eduskunnalle esityksen työttömyysturvan rahoittamisen pysyväksi järjestämiseksi. Järjestelmän tulee kohdella kuntia tasapuolisesti ja siten, että menettelyyn ei sisälly kunnallisten palvelujen kehittämisen kannalta haitallisia vaikutuksia.

Asiaa on tutkinut ”kuntien ja kirkon työttömyysturvaetuksista saamien verotulojen palauttamista selvittänyt työryhmä”. Työryhmän väli-mietinnössä (työryhmämuistio 1985: VM 7) on hahmoteltu vaihtoehtoja ylimääräisten verotulojen palauttamiseksi.

Työttömyysturvauudistuksesta saatavien ylimääräisten verotulojen palauttamiseksi sosiaaliturvan rahoitukseen on edelleenkin tarkoituksenmukaista, että julkiselta sektorilta peritään yksityistä sektoria korkeampaa sosiaaliturvamaksua. Samalla ehdotetaan kunnan osuutta kansaneläkeiden lisäosista tarkistettavaksi kunnan saamien veroäyrien mukaan määräytyväksi. Lisäksi tarkistetaan myös kansaneläkevakuutuksen rahoitusta koskevia säännöksiä.

1.3.1. Työnantajalta vuodelta 1986 perittävä kansaneläkemaksu

Vuoden 1985 alusta on toteutunut kansaneläkejärjestelmän kokonaisuudistuksen III vaihe, joka on kasvattanut kansaneläkevakuutuksen menoja. Sen vuoksi esitetään, että yksityisen sektorin työnantajalta perittäisiin kansaneläkemaksua vuonna 1986 työnantajan yrityksen pääomavaltaisuudesta riippuen joko 4,45, 5,40 tai 5,95 % ennakkoperinnän alaisen palkan määrästä. Valtion ja sen laitoksen, Ahvenanmaan maakunnan ja kunnallisen liikelaitoksen maksu olisi 4,95 %. Edellä mainittujen työnantajien maksu nousisi siten tämänvuotisesta tasosta. Muilta julkisoidellisilta työnantajilta eli kunnilta ja seurakunnilta kansaneläkemaksua perittäisiin 5,95 % pal-

koista. Edellä mainitut muutokset tehtäisiin kansaneläkelain 3 §:ään.

1.3.2. Työnantajan sairausvakuutusmaksu vuodelta 1986

Vuodelta 1986 yksityisen sektorin työnantajilta esitetään perittäväksi sairausvakuutusmaksua 1,45 % ennakkoperinnän alaisen palkan määrästä. Valtion ja sen laitoksen, Ahvenanmaan maakunnan ja kunnallisen liikelaitoksen maksu olisi 2,45 %. Näillä työnantajilla maksutaso säilyisi tämänvuotisella tasolla. Kunnilta ja seurakunnilta sairausvakuutusmaksua perittäisiin 3,45 % ennakkoperinnän alaisen palkan määrästä. Edellä mainitut maksut vahvistettaisiin erillisellä lailla.

1.3.3. Kansaneläkelain 59 ja 62 §:n muutokset

Kansaneläkelain 62 §:n mukaan valtio, kunnat ja kansaneläkelaitos vastaavat kukin omasta osuudesta eläkkeiden lisäosien kustannuksista. Kunnan osuus määräytyy sen mukaan, mihin kuntien kantokykyluokituksesta annetun lain (665/67) mukaiseen kantokykyluokkaan se kuuluu. Kunnan osuus on määritelty täällä perusteella tiettyinä prosenttiosuutena kantokykyluokittain kuntaan kunakin kuukautena maksettujen lisäosien yhteismäärästä. Kunnan osuus jaettuna kunnassa edellisenä vuotena toimitetussa kunnallisverotuksessa määräytyjen veroäyrien luvulla ei saa nousta valtioneuvoston vahvistamaa enimmäismäärää suuremmaksi. Viime vuosina tämä enimmäismäärä on ollut 1,30 penniä veroäyriä. Kansaneläkelaitoksen osuus lisäosista on ollut enintään 74,1 % maksettujen lisäosien yhteismäärästä ja valtio on vastannut lopusta. Tästä on ollut seurauksena, että valtio on kantanut vastuun myös osasta niiden kuntien lisäosamenoista, joiden maksuosuus on noussut edellä mainittua enimmäismäärää korkeammaksi. Kansaneläkelain 59 §:n mukaiseen kansaneläkerahaston varojen määrään on luettu myös kansaneläkelain 62 §:n mukaiset kuntien ja valtion lisäosaosuudet. Kansaneläkerahaston varojen on oltava kalenterivuoden päättyessä vähintään 1/10 kansaneläkevakuutuksen vuotuisista kokonaiskustannuksista. Jos kansaneläkevakuutuksen tuotot eivät ole tähän riittäneet, on puuttuva osa suoritettu valtion varoista.

Esityksessä ehdotetaan, että kuntien osuutta kansaneläkkeiden lisäosien rahoituksessa tasataan ja korotetaan. Sen vuoksi esitetään, että kunnan vuotuisiksi osuudeksi kansaneläkkeiden lisäosista vahvistettaisiin 0,93 penniä veroäyriä niiden veroäyrien yhteismäärästä, jotka kunnalla on edellisenä vuotena toimitetussa säännönmukaisessa verotuksessa. Kunnan uusi maksuvelvollisuus alkaisi jo vuoden 1986 tammikuun 15 päivänä. Nykyiseen tapaan kunnat ovat velvollisia suorittamaan lisäosaosuutensa kansaneläkelaitokselle kunkin kuukauden 15 päivänä. Kunnat ovat kuitenkin nykyisin saaneet suorittaa lisäosaosuutensa eläkkeiden maksukuukautta seuraavan toisen kuukauden 15 päivään mennessä. Tästä käytännöstä luovuttaisiin lainmuutoksen yhteydessä. Lain voimaantulovaiheessa kunnat saisivat lukea hyväkseen kuitenkin tammikuun maksuerässä vuoden 1985 marraskuun maksuerän ja vuoden 1986 helmikuun maksuerässä vuoden 1985 joulukuun maksuerän. Jos kunnalta perittävän vuoden 1985 marraskuun tai joulukuun lisäosaosuus on suurempi kuin vuoden 1986 tammi- tai helmikuulta perittävä erä, kunta olisi kuitenkin velvollinen maksamaan erotuksen. Kansaneläkelaitoksen ja valtion maksuvelvollisuus lisäosista säilyisi ennallaan. Kaikista näistä osuuksista säädettäisiin kansaneläkelain 62 §:ssä.

Kansaneläkelaitoksen maksuvalmiudesta suoritettujen laskelmien mukaan kertyvät varat ja kansaneläkevakuutuksen käytettävissä oleva pääoma huomioon ottaen näyttää siltä, että kansaneläkerahaston varojen 10 %:n osuutta kansaneläkelaitoksen vuotuisista kokonaiskustannuksista voidaan alentaa. Riittävän rahastoinnin turvaamiseksi esitetään, että kansaneläkerahaston varojen on oltava kalenterivuoden päättyessä vähintään 6 % kansaneläkevakuutuksen vuotuisista kokonaiskustannuksista. Jotta kansaneläkelaitoksen maksuvalmius olisi kaikissa tapauksissa turvattu, esitetään, että valtio nyt jo sairausvakuutusrahaston osalta käytössä olevan maksuvalmiuden turvaamisen tavoin myös kansaneläkevakuutuksen osalta huolehtisi tästä. Valtion olisi tämän mukaisesti kansaneläkerahaston maksuvalmiuden turvaamiseksi suoritettava rahastoon sellainen määrä varoja, että kansaneläkevakuutuksen etuudet voidaan häiriöttömästi suorittaa. Tästä säädettäisiin kansaneläkelain 59 §:n 2 momentissa.

1.4. Vakuutetun kansaneläke- ja sairausvakuutusmaksu

1.4.1. Kansaneläkevakuutusmaksu

Kansaneläkelain (347/56) mukaan vakuutetun on suoritettava vakuutusmaksu, joka määrätään hänelle kunnallisverotuksen yhteydessä edelliseltä vuodelta, tulovuodelta, pantujen veroäyrien perusteella. Kansaneläkelain 5 §:n 1 momentin mukaan (956/72) vakuutusmaksu on kaksi penniä. Kansaneläkevakuutusmaksua on peritty sanotun määräisenä vuosina 1980 ja 1981. Myös alkuvuodelta 1982 kansaneläkevakuutusmaksua perittiin kaksi penniä. Eräänä kulutuskysyntää elvyttävänä toimenpiteenä alennettiin tilapäisesti vakuutetun kansaneläkevakuutusmaksua 0,25 pennillä veroäyriä vuoden 1982 loppuun. Vuoden 1983 osalta vastaava maksualennus toteutettiin lainmuutoksella (1082/82). Vuodelta 1984 kansaneläkevakuutusmaksua perittiin 1,95 penniä veroäyriä (1125/83) ja vuodelta 1985 maksu on 2,05 penniä (1014/84).

1.4.2. Sairausvakuutusmaksu

Sairausvakuutuslain 33 §:n 1 momentin (742/70) mukaan vakuutetun sairausvakuutusmaksu on 1,25 penniä veroäyriä. Vuodesta 1980 lähtien sairausvakuutusmaksua on kuitenkin peritty 1 penniä veroäyriä useina vuosina (802/81 ja 1082/82). Alkuvuodesta 1984 sairausvakuutusmaksua perittiin 1,20 penniä veroäyriä (1125/83). Kuitenkin huomioon ottaen valtion kasvavan osuuden sairausvakuutusrahaston menoihin oli välttämätöntä korottaa vuodelta 1984 vakuutetuilta perittävää sairausvakuutusmaksua 1,45 penniin veroäyriä (487/84). Korotus toteutettiin perimällä sanottua maksua 1 päivästä heinäkuuta 1984 lukien suoritettavassa ennakkoperinnässä 1,70 penniä veroäyriä. Vuodeksi 1985 maksu on vahvistettu 1,70 penniksi veroäyriä (1014/85).

1.4.3. Vakuutetulta vuonna 1986 perittävät maksut

Kansaneläkejärjestelmän kokonaisuudistuksen yhteydessä (hall. es. 98/1982) ilmoitettiin tavoitteena olevan, että asteittain voitaisiin alentaa vakuutetulta perittävää kansaneläkevakuutusmaksun määrää. Tämän vuoksi esitetään, että

vuodelta 1986 vakuutetulta perittäisiin kansaneläkemaksua 1,80 penniä veroäyriältä. Vakuutetun sairausvakuutusmaksu esitetään perittäväksi entisen suuruisena eli 1,70 penninä veroäyriältä. Vakuutetulta perittävät maksut on tarkoitus ottaa esitetyn suuruisina huomioon jo ennakonpidätyksessä.

2. Esityksen taloudelliset vaikutukset

Ehdotetuilla työnantajan kansaneläke- ja sairausvakuutusmaksuilla kansaneläkelaitoksen tulot kasvavat palkkasumman kasvun mukaisesti ja vastaavasti vakuutetun vakuutusmaksujen osalta tuloja kertyisi veroäyrimäärän kasvun mukaisesti kuitenkin niin, että vakuutetun kansaneläkevakuutusmaksun alennus vähentää kyseisen rahaston tuloja vuonna 1986 noin 365 milj. mk ja ja työnantajan kansaneläkemaksun korotus vastaavasti lisää rahaston tuloja noin 360 milj. mk.

Kuntasektorin ja seurakuntien korotetun sosiaaliturvamaksun aleneminen 3,05 %:sta 2,00 %:iin vähentää kyseessä olevien tahojen maksuja kansaneläkelaitokselle noin 330 milj. mk ja vastaavasti valtionosuusmenoja kunnille noin 150 milj. mk sekä lisää valtion osuuksia kansaneläkelaitoksen rahastojen menoihin edellä mainitulla noin 330 milj. markalla.

Kuntien lisäosaosuuksien maksamisperusteen muutos ja osuuden korotus lisäävät vuonna 1986 kuntien lisäosamenoja noin 450 milj. markalla, mikä vastaavasti vähentää valtion osuutta lisäosien rahoitukseen. Kansaneläkelain 59 §:ssä tarkoitettuna sanotun takuusuorituksen 10 %:n rajan alentaminen 6 %:iin pienentää valtion suoritusta kyseiseen rahastoon noin 600 milj. markalla siitä, miksi suoritus esitetyillä perusteilla muuten muodostuisi.

3. Säättämisjärjestys

Työnantajan ja vakuutetun kansaneläke- ja sairausvakuutusmaksun määrästä annettavissa laeissa maksujen määrät on vuodelta 1986 osittain esitetty vahvistettaviksi vuoden 1985 tasosta poiketen. Muun muassa työnantajan kansaneläkemaksu on voimassa olevaa maksua suurempi. Lakiehdotus merkitsee siten eräiltä osin maksuvelvollisuuden kiristymistä.

Työnantajan ja vakuutetun kansaneläke- ja sairausvakuutusmaksun määrästä on useina viime vuosina säädetty yksivuotisilla laeilla uutta tai lisättyä veroa koskevassa säättämisjärjestyksessä (1082/82, 1125/83 ja 1014/84). Nyt ehdotettavissa laeissa on myös kysymys näistä veronluontoisista maksuista. Samassa yhteydessä ehdotetaan muutettavaksi myös kuntien osuutta kansaneläkkeiden lisäosien rahoituksessa ja toisaalta muutettaisiin myös kansaneläkerahaston vähimmäismäärää koskevia säännöksiä. Kun kuntien lisäosaosuudet ja työnantajan ja vakuutetun kansaneläkemaksut vaikuttavat kansaneläkerahastoon, on asianmukaista, että nämä lainmuutokset esitetään säädettäväksi samassa hallituksen esityksessä laiksi kansaneläkelain muuttamisesta.

Edellä esitetystä seuraa, että lakiehdotukset olisi käsiteltävä valtiopäiväjärjestyksen 68 §:n mukaisessa uutta tai lisättyä veroa koskevassa säättämisjärjestyksessä.

4. Voimaantulo

Esitys liittyy valtion vuoden 1986 tulo- ja menoarvioesitykseen ja lait ehdotetaan saatettaviksi voimaan 1 päivänä tammikuuta 1986.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraavat lakiehdotukset:

1.

Laki**kansaneläkelain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan väliaikaisesti 8 päivänä kesäkuuta 1956 annetun kansaneläkelain 3 §:n 2 momentti, 5 §:n 1 momentti, 59 §:n 2 momentti ja 62 §,

sellaisina kuin ne ovat, 3 §:n 2 momentti ja 59 §:n 2 momentti 30 päivänä huhtikuuta 1982 annetussa laissa (307/82), 5 §:n 1 momentti 29 päivänä joulukuuta 1972 annetussa laissa (956/72) ja 62 § 5 päivänä helmikuuta 1982 annetussa laissa (103/82), näin kuuluviksi:

3 §

Työnantaja suorittaa, niin kuin siitä erikseen säädetään, työnantajan kansaneläkemaksuna 4,45 prosenttia ennakkoperinnän alaisen palkan määrästä. Jos liiketoimintaa harjoittavan valtionverotuksessa verovelvollisen työnantajan viimeksi toimitettua verotusta varten antamassa veroilmoituksessa ilmoittamien, kuluvan käyttöomaisuuden hankintamenoista tekemien säännönmukaisien poistojen määrä on ollut suurempi kuin 200 000 markkaa ja samalla vähintään 10 ja enintään 30 prosenttia hänen samana verovuotena maksamiensa palkkojen määrästä, maksun suuruus on viimeksi toimitettua verotusta seuraavana kalenterivuotena kuitenkin 5,40 prosenttia ennakkoperinnän alaisen palkan määrästä. Jos tällaisen työnantajan edellä tarkoitettujen poistojen määrä on ollut suurempi kuin 200 000 markkaa ja samalla yli 30 prosenttia maksettujen palkkojen määrästä, on sanottu maksu 5,95 prosenttia ennakkoperinnän alaisen palkan määrästä. Kuitenkin valtiolta ja sen laitokselta, Ahvenanmaan maakunnalta sekä kunnalliselta liikelaitokselta sanottua maksua peritään 4,95 prosenttia sekä kunnalta ja kuntainliitolta, evankelis-luterilaiselta kirkolta, sen seurakunnalta ja seurakuntainliitolta sekä ortodoksiselta kirkkokunnalta ja sen seurakunnalta maksua peritään 5,95 prosenttia työntekijälle suoritetun ennakkoperinnän alaisen palkan määrästä.

5 §

Vakuutusmaksu on 1,80 penniä vakuutetulle kunnallisverotuksessa määrättyä veroäyriä.

59 §

Kansaneläkerahaston varojen on oltava kalenterivuoden päätyttyessä vähintään kuusi prosenttia

kansaneläkevakuutuksen vuotuisista kokonaiskustannuksista. Jos kansaneläkevakuutuksen tuotot, joihin luetaan myös tämän lain 62 §:n mukaiset suoritukset, eivät tähän riitä, suoritetaan puuttuva osa valtion varoista. Lisäksi valtion tulee suorittaa kansaneläkerahastoon sellainen määrä varoja, että rahaston maksuvalmius on kunakin ajankohtana riittävästi turvattu.

62 §

Valtio, kunnat ja eläkelaitos vastaavat kukin omasta osuudestaan eläkkeiden lisäosien kokonaiskustannuksista. Kunnan vuotuinen osuus on 0,93 penniä veroäyriä niiden veroäyrien yhteismäärästä, jotka kunnalla on edellisenä vuotena toimitetussa säännönmukaisessa verotuksessa. Eläkelaitoksen osuus kustannuksista on 74,1 prosenttia maksettujen lisäosien yhteismäärästä ja valtio vastaa lisäosien kustannuksista muulta kuin edellä mainitulta osalta.

Kunnan on viimeistään kunkin kuukauden 15 päivänä suoritettava eläkelaitokselle lisäosaosuutensa, joka on 1 momentissa tarkoitettua kunnan osuudesta 1/12.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1986.

Tämän lain 3 §:n 2 momenttia ja 5 §:n 1 momenttia sovelletaan vain vuodelta 1986 toimitettavassa verotuksessa.

Kunnalta tammikuulta 1986 perittävän lisäosaosuuden osasuoritukseksi katsotaan kunnan vuoden 1985 marraskuun lisäosaosuus ja vastaavasti helmikuulta 1986 perittävän lisäosaosuuden osasuoritukseksi vuoden 1985 joulukuun lisäosaosuus.

Jos kunnalta perittävän vuoden 1985 marraskuun tai joulukuun lisäosaosuus on suurempi kuin vuoden 1986 tammi- tai helmikuun lisäosaosuus, kunnan on lisäksi suoritettava näiden erotus.

2.

Laki**vuodelta 1986 suoritettavasta sairausvakuutusmaksusta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Poiketen siitä, mitä 4 päivänä heinäkuuta 1963 annetun sairausvakuutuslain 33 §:n 1 momentissa, sellaisena kuin se on 4 päivänä joulukuuta 1970 annetussa laissa (742/70), on säädetty vakuutetun sairausvakuutusmaksusta, on sanottu maksu 1,70 penniä vakuuterulle vuodelta 1986 toimitettavassa kunnallisverotuksessa määrättyltä veroäyriältä.

2 §

Poiketen siitä, mitä työnantajan sosiaaliturvamaksusta 4 päivänä heinäkuuta 1963 annetun lain 1 §:n 1 momentissa, sellaisena kuin se on 11 päivänä elokuuta 1978 annetussa laissa (613/78), on säädetty työnantajan sairausvakuutusmaksusta, peritään työnantajan sairausvakuutusmaksua 1,45 prosenttia työntekijälle 1 päivänä tammikuuta 1986 tai sen jälkeen sanottuna vuonna suoritettun ennakoperinnän alaisen palkan määrästä.

3 §

Poiketen siitä, mitä työnantajan sosiaaliturvamaksusta 4 päivänä heinäkuuta 1963 annetun lain 1 §:n 1 momentissa, sellaisena kuin se on 11 päivänä elokuuta 1978 annetussa laissa, on säädetty työnantajan sairausvakuutusmaksusta, valtiolta ja sen laitokselta, Ahvenanmaan maakunnalta sekä kunnalliselta liikelaitokselta maksua peritään 2,45 prosenttia sekä kunnalta ja kuntainliitolta, evankelis-luterilaiselta kirkolta, sen seurakunnalta ja seurakuntainliitolta sekä ortodoksiselta kirkkokunnalta ja sen seurakunnalta sanottua maksua peritään 3,45 prosenttia työntekijälle 1 päivänä tammikuuta 1986 tai sen jälkeen sanottuna vuonna suoritettun ennakoperinnän alaisen palkan määrästä.

4 §

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1986.

Helsingissä 30 päivänä syyskuuta 1985

Tasavallan Presidentti**MAUNO KOIVISTO**Sosiaali- ja terveysministeri *Eeva Kuuskoski-Vikatmaa*

1.

Laki kansaneläkelain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan väliaikaisesti 8 päivänä kesäkuuta 1956 annetun kansaneläkelain 3 §:n 2 momentti, 5 §:n 1 momentti, 59 §:n 2 momentti ja 62 §,

sellaisina kuin ne ovat, 3 §:n 2 momentti ja 59 §:n 2 momentti 30 päivänä huhtikuuta 1982 annetussa laissa (307/82), 5 §:n 1 momentti 29 päivänä joulukuuta 1972 annetussa laissa (956/72) ja 62 § 5 päivänä helmikuuta 1982 annetussa laissa (103/82), näin kuuluviksi:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

3 §

3 §

Työnantaja suorittaa, niin kuin siitä erikseen säädetään, työnantajan kansaneläkemaksuna 4,25 prosenttia ennakkoperinnän alaisen palkan määrästä. Jos liiketoimintaa harjoittavan valtionverotuksessa verovelvollisen työnantajan viimeksi toimitettua verotusta varten antamassa veroilmoituksessa ilmoittamien, kuluvan käyttöomaisuuden hankintamenoista tekemien säännönmukaisen poistojen määrä on ollut suurempi kuin 200 000 markkaa ja samalla vähintään 10 ja enintään 30 prosenttia hänen samana verovuotena maksamiensa palkkojen määrästä, maksun suuruus on viimeksi toimitettua verotusta seuraavana kalenterivuotena kuitenkin 4,75 prosenttia ennakkoperinnän alaisen palkan määrästä. Jos tällaisen työnantajan edellä tarkoitettujen poistojen määrä on ollut suurempi kuin 200 000 markkaa ja samalla yli 30 prosenttia maksettujen palkkojen määrästä, on sanottu maksu 5,25 prosenttia ennakkoperinnän alaisen palkan määrästä.

Työnantaja suorittaa, niin kuin siitä erikseen säädetään, työnantajan kansaneläkemaksuna 4,45 prosenttia ennakkoperinnän alaisen palkan määrästä. Jos liiketoimintaa harjoittavan valtionverotuksessa verovelvollisen työnantajan viimeksi toimitettua verotusta varten antamassa veroilmoituksessa ilmoittamien, kuluvan käyttöomaisuuden hankintamenoista tekemien säännönmukaisen poistojen määrä on ollut suurempi kuin 200 000 markkaa ja samalla vähintään 10 ja enintään 30 prosenttia hänen samana verovuotena maksamiensa palkkojen määrästä, maksun suuruus on viimeksi toimitettua verotusta seuraavana kalenterivuotena kuitenkin 5,40 prosenttia ennakkoperinnän alaisen palkan määrästä. Jos tällaisen työnantajan edellä tarkoitettujen poistojen määrä on ollut suurempi kuin 200 000 markkaa ja samalla yli 30 prosenttia maksettujen palkkojen määrästä, on sanottu maksu 5,95 prosenttia ennakkoperinnän alaisen palkan määrästä. *Kuitenkin valtiolta ja sen laitokselta, Ahvenanmaan maakunnalta sekä kunnalliselta liikelaitokselta sanottua maksua peritään 4,95 prosenttia sekä kunnalta ja kuntainliitolta, evankelis-luterilaiselta kirkolta, sen seurakunnalta ja seurakuntainliitolta sekä ortodoksiselta kirkkokunnalta ja sen seurakunnalta maksua peritään 5,95 prosenttia työntekijälle suoritettun ennakkoperinnän alaisen palkan määrästä.*

5 §.

Vakuutusmaksu on kaksi penniä vakuutetulle kunnallisverotuksessa määrätyltä veroäyriältä.

5 §

Vakuutusmaksu on 1,80 penniä vakuutetulle kunnallisverotuksessa määrätyltä veroäyriältä.

Voimassa oleva laki

Ehdotus

59 §

Kansaneläkerahaston varojen on oltava kalenterivuoden päättyessä vähintään 1/10 kansaneläkevakuutuksen vuotuisista kokonaiskustannuksista. Jos kansaneläkevakuutuksen tuotot, joihin luetaan myös tämän lain 62 §:n mukaiset suoritukset, eivät tähän riitä, suoritetaan puuttuva osa valtion varoista.

59 §

Kansaneläkerahaston varojen on oltava kalenterivuoden päättyessä vähintään *kuusi prosenttia* kansaneläkevakuutuksen vuotuisista kokonaiskustannuksista. Jos kansaneläkevakuutuksen tuotot, joihin luetaan myös tämän lain 62 §:n mukaiset suoritukset, eivät tähän riitä, suoritetaan puuttuva osa valtion varoista. *Lisäksi valtion tulee suorittaa kansaneläkerahastoon sellainen määrä varoja, että rahaston maksuvalmius on kunakin ajankohdina riittävästi turvattu.*

62 §

Valtio, kunnat ja eläkelaitos vastaavat kukin omasta osuudestaan eläkkeiden lisäosien kustannuksista. Kunnan osuus määräytyy sen mukaan, mihin kuntien kantokykyluokituksista annetun lain (665/67) mukaiseen kantokykyluokkaan se kuuluu, ja on

1 luokassa	8,0 prosenttia	
2 „	10,0	„
3 „	11,5	„
4 „	12,5	„
5 „	14,2	„
6 „	15,4	„
7 „	17,9	„
8 „	21,1	„
9 „	21,9	„
10 „	26,7	„

kuntaan kunakin kuukautena maksettujen lisäosien yhteismäärästä, kuitenkin niin, ettei kunnan osuus jaettuna kunnassa edellisenä vuotena toimitetussa kunnallisverotuksessa määrättyjen veroäyrien luvulla nouse valtioneuvoston vahvistamaa enimmäismäärää suuremmaksi. Eläkelaitoksen osuus kustannuksista on *enintään* 74,1 prosenttia maksettujen lisäosien yhteismäärästä ja valtio vastaa lisäosien kustannuksista muulta kuin edellä mainitulta osalta.

62 §

Valtio, kunnat ja eläkelaitos vastaavat kukin omasta osuudestaan eläkkeiden lisäosien kokonaiskustannuksista. Kunnan *vuotuinen osuus on 0,93 penniä veroäyriä niiden veroäyrien yhteismäärästä, jotka kunnalla on edellisenä vuotena toimitetussa säännönmukaisessa verotuksessa.* Eläkelaitoksen osuus kustannuksista on 74,1 prosenttia maksettujen lisäosien yhteismäärästä ja valtio vastaa lisäosien kustannuksista muulta kuin edellä mainitulta osalta.

Kunnan on viimeistään kunkin kuukauden 15 päivänä suoritettava eläkelaitokselle lisäosaosuutensa, joka on 1 momentissa tarkoitettusta kunnan osuudesta 1/12.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1986.

Tämän lain 3 §:n 2 momenttia ja 5 §:n 1 momenttia sovelletaan vain vuodelta 1986 toimitettavassa verotuksessa.

Kunnalta tammikuulta 1986 perittävän lisäosaosuuden osasuorituksiksi katsotaan kunnan vuoden 1985 marraskuun lisäosaosuus ja vastaavasti

Voimassa oleva laki

Ehdotus

helmikuulta 1986 perittävän lisäosaosuuden osasuorituksiksi vuoden 1985 joulukuun lisäosaosuus.

Jos kunnalta perittävän vuoden 1985 marraskuun tai joulukuun lisäosaosuus on suurempi kuin vuoden 1986 tammi- tai helmikuun lisäosaosuus, kunnan on lisäksi suoritettava näiden erotus.
